

UiT Norges arktiske universitet

Det helsevitenskapelige fakultet

Evakueringsøvelse 01.03.23

Farmasibygget og MH Vest

1 Intro

Onsdag 1 mars ble det avholdt to evakueringsøvelser; en på farmasibygget og en på MH Vest. De ble delvis varslet ut til enhetene/ansatte på bygget. Enhetene fikk bl.a. beskjed om at dersom ansatte ikke kunne delta grunnet f.eks. lab-relatert arbeid måtte de selv ha kontroll og oversikt over dette.

Brannvernleder på BEA utløste alarmer og hadde all dialog med vaktentralen/brannvesenet slik at de var informert om øvelsen.

2 Farmasibygget

2.1 Evakuering av bygget

Brannvernleder trykket på alarmer ved utgangen på plan 1, ved gamle farmasikantina. Like etter at alarmer var utløst kom det en mann gående inn døra, og det var veldig tydelig at vedkommende hadde tenkt til å fortsette innover i bygget til tross for at alarmer gikk.

Brannvernleder sa til vedkommende at han måtte trekke ut av bygget da det var brannalarmer som gikk. Tilsvarende hendelser og oppfattelse av brannalarmer var forekom også på MH Vest (beskrivelse av disse kommer senere i rapporten).

Observatører ute observerte at noen ansatte ikke reagerte momentant på brannalarmer og på enkelte kontorer tok det nesten et minutt før ansatte reiste seg opp for å evakuere ut. Vi konkluderer likevel med at selve evakueringen ut av kontorene gikk relativt fort.

Neste utfordring kommer ved nødutgangene. I likhet med tidligere evakuerer ikke ansatte ut *nærmeste* nødutgang, i tillegg til at de blir stående rett ved døråpningen. Dette gjør at det dannes en stor ansamling med mennesker rett ved døra som gjør at evakueringen igjen stopper opp.

6 minutter etter at alarmer var utløst kommer det studenter gående ut. De hadde vært på et kollokvierom mens alarmer gikk, og fått beskjed fra evakueringsvaktene om at de måtte trekke ut av bygget. Observatørene som stor rundt på bygget registrerte flere slike hendelser.

En positiv ting var at det ble registrert ansatte som øvde med evakueringsstol også. Ansatte hadde lagt dette inn som et eget øvingsmoment da disse har som oppgave under evakuering å ivareta en ansatt som er rullestolbruker. De trente på evakuering ut fra plan 2.

Tilbakemelding var at stolen var treg å slå opp. Dette er en eldre modell som tilsynelatende har behov for funksjonskontroll med smøring. De ansatte anslår at de bruke 1,5 min på å åpne stolen. Selve evakueringen ut med stol gikk greit, men vi ble også informert om at dersom det hadde vært en reel hendelse preget av mer stress ville de mest sannsynlig benyttet brannløft. De var to voksne personer som bar ansatt opp en etasje.

Vektere ble observert gående inn i bygget under alarm. Ukjent hvilke oppgaver/rutiner disse skal følge ved brann/evakueringsalarm på dagtid.

2.2 Evakueringsorganisasjonen

Usikker til hvorfor, men listen over hvem som er evakueringsvakter på Farmasibygget har ikke vært oppdatert. Det var derfor noen områder som ikke ble kontrollert slik evakueringsorganisasjonen er tiltenkt. Heller ikke alle som hadde en rolle benyttet seg av vesten sin. Dette kan skyldes at de enten hadde glemt å ta den på, eller var usikre på hvor den hang.

Det ble gitt tilbakemelding om at organiseringen av hvilke ansatte som skulle være evakueringsvakt hvor, ikke er optimalt. Ansatt som har kontor i 3 etg har som oppgave å evakuere 1 etg. Kommentar på dette er at det fungerer ok under en øvelse, men at ved en reell hendelse ville vedkommende hatt ønske om å komme seg fortest mulig ut av bygget, ikke gå gjennom hele bygget og ned 2 trapper. Ikke alle som bisto i rolle som evakueringsvakt hadde heller ikke refleksvest på.

3 MH Vest

3.1 Evakuering av bygget

Ansatte var raske på å komme seg ut av kontorene sine, men evakueringen sakk ned da de kom ut i korridoren. En veldig stor andel av folk på bygget evakuerte ut hovedinngangen på plan 8, selv om for flere ansatte oppover i korridorene ville hatt nødutgang på nord-siden av bygget som nærmeste nødutgang.

Det foregikk undervisning på plan 7 da alarmen ble utløst. Disse studentene gikk forbi 3 nødutganger på plan 7 før de gikk opp en etasje for å evakuere ut hovedinngangen på plan 8. De gikk også forbi en nødutgang til på plan 8 som er på toppen av trappa. I forkant av øvelsen hadde Avdeling for Bygg og Eiendom (BEA) sett til at alle nødutganger var fri for snø. Det var derfor ingen hindringer på utsiden av de andre nødutgangene.

Da alle ønsket å evakuere ut samme dør ble det 'kork' i trappa oppover til plan 10, i tillegg til innover i fellesområdet på plan 8.

Det ble observert folk inne på bygget selv om alarmen var utløst. Disse ønsket ikke å gå ut selv om de fikk beskjed om det fra brannvernleder. Politiet var også observert på bygget under øvelsen. Disse skulle ha et kurs på MH Øst med et av instituttene. Disse hadde på forhånd fått beskjed om at det ville være en evakueringsøvelse på MH Vest, men da de hadde kurslokaler på MH Øst ville de ikke bli påvirket. Betjentene befant seg likevel på MH Vest da alarmen ble utløst. Det var her det ble usikkert på hvilken rolle de hadde. De ble observert på vei til branntavla, men da fikk de beskjed om at det foregikk en brannøvelse, og at de måtte trekke ut av bygget. Dette ønsket de ikke da de mente de ikke 'var en del av øvelsen' ettersom de hadde kurs på et annet bygg. Evakueringsvaktene som sto mellom MH Øst og Vest gjorde en god jobb og lot dem ikke gå tilbake til bygget de kom fra da vi var i øvelse. Politibetjentene gikk ikke ut, men ble stående på innsiden av døra. Dette skapte forvirring for andre ansatte og studenter under øvelsen, da man ofte ser til mennesker i uniform.

Da klokka var 10.07 var det fremdeles mennesker i trapperommet på vei ned og ut. Da kom det en ansatt inn og gav tilsnakk til brannvernleder og observatører. Vedkommende sa øvelsen måtte bli ferdig da studentene ble kalde og våte av å stå ute. Det var litt yr/lett regn i luften. Da vi observatørene leverte notatene inn etter øvelsen ble det også fortalt om ansatte som i samme tidsrom ikke ønsket å trekke vekk fra bygget og inn på f.eks. BFE-fakultetet da det var lagt å gå og de ville ikke bli våte og kalde.

Under øvelsen var det plassert en stor bil på utsiden av hovedinngangen på plan 8. Dette var bilen til en person i rullestol. Da menneskene ikke ønsket å trekke vekk fra bygget, ble det derfor også utfordrende for denne personen å komme seg ut av bilen (vedkommende var på

vei ut av bilen da alarmen var utløst, så det ville vært raskere å komme seg ut enn å gå inn igjen i bilen).

Da klokka var 10.09 var trapperommet tømt og øvelsen ble avsluttet.

3.2 Evakueringsorganisasjonen

Her var det like tilbakemeldinger som på farmasibygget. Listene over evakueringsvakter var ikke oppdatert, og flere var noe usikre på sine roller. Det var også usikkerhet knyttet til hvor de skulle møte evakueringsleder og hva de skulle videreformidle av informasjon. Dersom evakueringsleder for MH Vest skal få tilbakemelding fra alle vaktene på bygget vil dette bli mange ansatte og kommentarer å holde styr på. Dette anses som en utfordring med dagens organisering.

4 Tilleggs kommentarene

En kommentar som ble gitt på øvelsene i mars, og den som ble avholdt på MH Øst i oktober, var at det er utfordrende for ansatte å vite hvor det er trygt å bevege seg mellom byggene. I dagens brannkonsept er det f.eks. ok å evakuere fra MH Øst og inn i MH Vest, men ikke motsatt. Under øvelsen på Farmasibygget fikk brannvernleder også spørsmål om det er ok å stå i enden av korridoren mellom MH Øst og Farmasibygget. For de fleste ansatte oppleves det som ett bygg, så dagens inndeling oppleves som forvirrende.

Likt for begge bygg var også usikkerheten av at man skal sku av 'alt' av elektrisk utstyr før man forlater bygget ved evakuering; i tillegg til kaffetraktere og varmeovner inkluderer dette varmeplater på lab, vannbad etc.). Det er rapportert tilbake om generell usikkerhet knyttet til evakueringen; skal ansatte lukke alt av dører, hvis de skal evakuere også har de ikke tilgang til rommet, toalettet til det motsatte kjønn osv.

Som en siste oppsummerende kommentar ser man fremdeles et behov for holdningsendring når det gjelder evakuering. Kommentarer om at man ikke ønsker å evakuere ut, eller vekk fra bygget, grunnet dårlig vær er ikke et godt utgangspunkt. Øvelsene fremover vil derfor ha fokus på evakueringsdelen, og å få ansatte og studenter ut nærmeste nødutgang og vekk fra bygget.

5 Forslag på tiltak

Tydeligere informasjon ut til de ansatte om hvordan de skal forholde seg til brannalarmen. Eks: at 'aktiv alarm' betyr hold dere ute, mens 'avskrudd alarm' betyr at det er trygt å gå inn igjen i bygget. I tilfeller der alarmen blir skrudd av men det er fremdeles en aktiv hendelse, vil brannvesenet m/andre nødetater være på stedet og ha kontroll over situasjonen. Mennesker på Helsefak må trekke **vekk** fra nødutgangene når de har gått ut.

Lage rutine for øvelse

Det foreslås å endre organisering av evakueringsorganisasjonen. I stedet for å ha navngitte evakueringsvakter i alle områder på Helsefak blir det opp til instituttene hvordan de ønsker å organisere sine egne områder. Denne endringen er basert på tidligere risikovurderinger og størrelsen på Helsefak sin byggmasse. Under evakuering ser vi at dagens organisering ikke fungerer optimalt. Forslag på ny organisering:

- Høyrisikoområder vil ha vakter. Disse har instituttene selv kontroll over
- Underviser vil ha ansvar å informere studenter/tilhørere om hvor nærmeste nødutgang er. Det vil være informasjon om dette i hver forelesningssal
- Fak.adm. v/ HMS-rådgiver vil ha oversikt over hvem som er dørvakt og evakueringsleder
- Ansatte er selv ansvarlig for å trekke ut og vekk fra bygget når alarmen går.
- HMS-rådgiver i fak.adm. kan bidra i brannvernopplæring for instituttene/se på løsninger som passer best.

Ved neste øvelse som vi planlegger å avholde høsten 2023, vil vi be instituttlederne om å være observatører. De vil da se selv om det enten har vært forbedring, eller om vi må jobbe annerledes med opplæringen av ansatte innen brannvern.

Tiltak	Kommentar	Eier
Informasjon om brannvern/evakuering ut til de ansatte	Tydeligere informasjon ut til de ansatte om hvordan de skal forholde seg til brannalarmen. Eks: at 'aktiv alarm' betyr hold dere ute, mens 'avskrudd alarm' betyr at det er trygt å gå inn igjen i bygget. I tilfeller der alarmen blir skrudd av men det er fremdeles en aktiv hendelse, vil brannvesenet m/andre nødetater være på stedet og ha kontroll over situasjonen. Mennesker på Helsefak må trekke vekk fra nødutgangene når de har gått ut.	Instituttene og HMS-rådgiver

	HMS-rådgiver oppdaterer informasjon på intranettsidene, og lager en nyhetssak på dette. Instituttene nevner også dette i sine plattformer for kommunikasjonsformidling ut til sine ansatte.	
Lage rutine for øvelse	HMS-rådgiver lager lokal rutine for hva som må vurderes før øvelse på Helsefak. Dette er for å bedre kontroll på forarbeidet.	HMS-rådgiver i fak.adm.
Endre organiseringen av evakueringsorganisasjonen	<p>Det foreslås å endre organisering av evakueringsorganisasjonen. I stedet for å ha navngitte evakueringsvakter i alle områder på Helsefak blir det opp til instituttene hvordan de ønsker å organisere sine egne områder. Denne endringen er basert på tidligere risikovurderinger og størrelsen på Helsefak sin byggmasse. Under evakuering ser vi at dagens organisering ikke fungerer optimalt. Forslag på ny organisering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Høyrisikoområder vil ha vakter. Disse har instituttene selv kontroll over - Underviser vil ha ansvar å informere studenter/tilhørere om hvor nærmeste nødutgang er. Det vil være informasjon om dette i hver forelesningssal - Fak.adm. v/ HMS-rådgiver vil ha oversikt over hvem som er dørvakt og evakueringsleder - Ansatte er selv ansvarlig for å trekke ut og vekk fra bygget når alarmen går. - HMS-rådgiver i fak.adm. kan bidra i brannvernopplæring for instituttene/se på løsninger som passer best. 	Instituttene
Instituttledelse som observatør	Ved neste øvelse som vi planlegger å avholde høsten 2023, vil vi be instituttlederne om å være observatører. De vil da se selv om det enten har vært forbedring, eller om vi må jobbe annerledes med opplæringen av ansatte innen brannvern.	HMS-rådgiver i fak.adm.